

Тренувальні збори з лінгвістики.

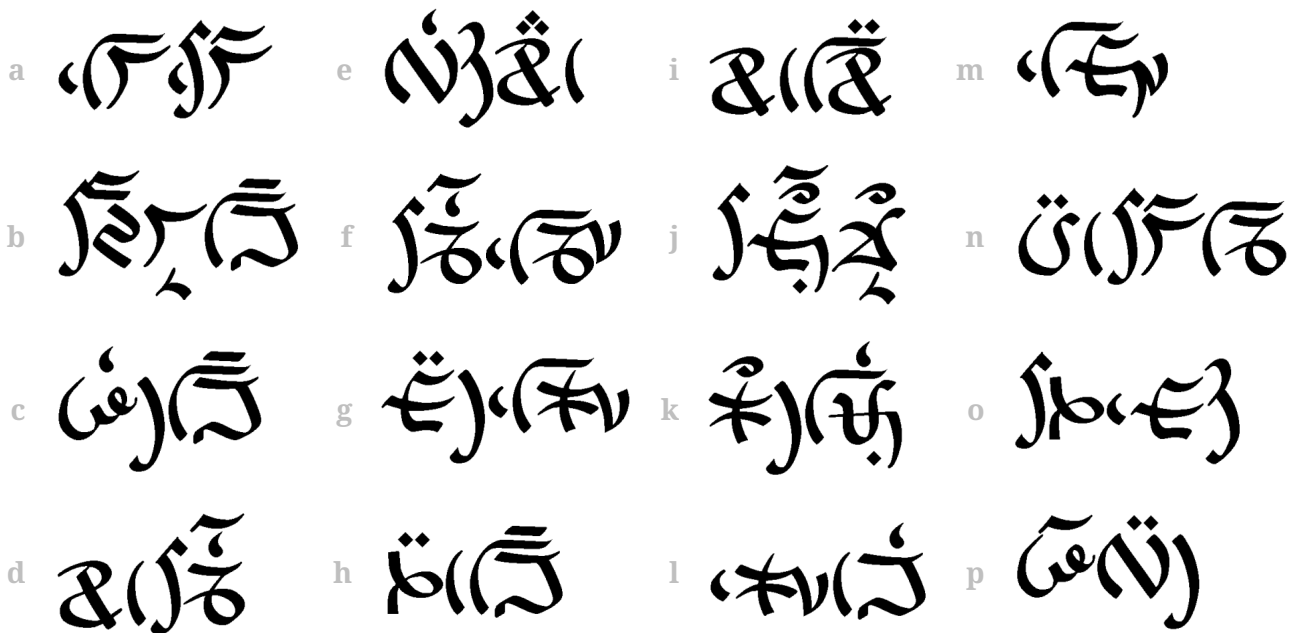
Особиста олімпіада

10 липня 2017 р.

Максимальна оцінка за кожную з п'яти задач — 20 балів

Час виконання роботи — 6 годин

Нижче записано 16 слів мовою лепча:

Завдання 1. Установіть відповідності між словами та їхніми транскрипціями:

tshâlum	<i>апельсин</i>	kryóng	<i>похвала</i>	dyángpak	<i>коліно</i>
róngríng	<i>мова лепча</i>	thikúng	<i>прадід</i>	kumdyóng	<i>повітряний змій</i>
?ámík	<i>око</i>	?á?óm	<i>блиск</i>	trínchen	<i>доброзичливість</i>
lúk?ál	<i>завтра</i>	míkmyóng	<i>повіка</i>	tshukpót	<i>слово</i>
khámrimó	<i>вітання</i>	thámpót	<i>фрукт</i>		
duntrók	<i>тиждень</i>	títrepót	<i>плід тамаринду</i>		

Завдання 2. Запишіть транскрипції таких слів:

Завдання 3. Запишіть у письмі мови лепча:

?álin *мова* **dyángpók** *литка*

Примітка. Лепча — сино-тибетська мова, якою розмовляють кількадесят тисяч представників однойменного народу, що мешкає переважно на території індійського штату Сіккім у Гімалаях. У транскрипціях символ ? позначає гортанне зімкнення (приголосний звук в о-оу), у — приголосний й, а **ng** читається так само, як і в англійській мові.

Нижче подано схему утворення деяких складених понять у японській мові:

Складові слова	Поняття	Переклад складових	Переклад поняття
hito + hito	hitobito	людина + людина	люди
ike + hana	ikebana	життя + квітка	впорядкування квітів
toki + toki	tokidoki	час + час	інколи
te + kami	tegami	рука + папір	лист
hitori + tabi	hitoritabi	сам + подорож	самотійна подорож
tsuno + tokage	tsunotokage	ріг + ящірка	рогата ящірка
yama + kawa	yamakawa	гори + ріки	гори та ріки
aka + huda	akahuda	червона + картка	червона картка
maki + susi	makizusi	загортання + суші	рол
yama + kawa	yamagawa	гора + ріка	гірська ріка
hebi + tosi	hebidosi	змія + рік	рік змії
eda + ha	edaha	гілки + листя	гілки та листя
oo + kaze	ookaze	великий + вітер	великий вітер
kokoro + tsukai	kokorodzukai	серце + користуватися	тривога
denki + kurage	denkikurage	електрика + медуза	електрична медуза
yuki + kaeri	yukikaeri	приходити + іти	приходити та йти
hana + sono	hanazono	квітка + сад	квітковий сад
nise + karasu	nisegarasu	хиба + ворон	хибний ворон
wa + kasi	(1)	японське + тістечко	японське тістечко
yama + kazi	(2)	гора + вогонь	пожежа
juzu + tsunagi	(3)	ланцюжок + цикл	ловити арканом
yama + tera	(4)	гора + храм	гірський храм
ao + kawazu	(5)	зелена + жаба	зелена жаба
uwa + huta	(6)	верхній + кришка	верхня кришка
e + tako	(7)	зображення + змії	змії на зображенні
hosi + kaki + tsukuri	hosigakidzukuri	суха + хурма + робити	робити суху хурму
nise + kami + tana	nisekamidana	хиба + бог + віттар	хибний божий віттар
nise + kami + tana	nisegamidana	хиба + бог + віттар	віттар для хибного бога
ori + kami + tana	origamitana	згин + папір + полиця	полиця для оригамі
nise + sakura + dayori	(8)	хиба + сакура + вість	вість про хибну сакуру
nise + sakura + dayori	nisesakuradayori	хиба + сакура + вість	хибна вість про сакуру
nuri + hasi + hako	(9)	лак + палички + ящик	ящик для лакованих паличок
nuri + hasi + hako	nurihasibako	лак + палички + ящик	лакований ящик для паличок
nise + tanuki + siru	(10)	хиба + енот + суп	суп з хибного енота
nise + tanuki + siru	(11)	хиба + енот + суп	хибний суп з енота
oya + ko + kenka	(12)	родич + дитя + сварка	сварка родича і дитини

Завдання. Заповніть пропуски. Літера **w** читається як українська **в** у слові **любов**.

Навіть сьогодні, складаючи вірші відповідно до правил класичного французького віршування (КВ), французькі поети роблять вигляд, що вимова залишається такою самою, як і в XV столітті. Тому транскрипція, у якій подано всі слова в цій задачі, базується саме на вимові XV століття.

Історія КВ пам'ятає дві важливі реформи: перша (XVII ст.) запровадила правила милозвучності, друга (кінець XIX ст.) внесла зміни у структуру деяких віршів.

Нижче наведено рядки з віршів одного й того ж типу (типу А), але трьох різних епох: перед реформою XVII ст., між двома реформами та після реформи кінця XIX ст.

До XVII ст.

e sa fidelite a zamés prɛʃərə (Теодор Беза, «Псалми»)

rɛʀnə aŋtrə les garsɔ̃s ki os filəs meles (Жан Антуан де Баїф, «Перший метеор»)

zə ɛmə œ̃r pɛ̃r eləvə u venys apanɔ̃dit (П'єр де Ронсар, «Нове продовження любовних віршів»)

il nə ɛt pas pur sɛla idolatrə u flatœr (Жоашен дю Белле, «Жалі»)

purkwa də tes rəgars mə pœrtəs ty aŋviə (П'єр де Ронсар, «Сонети до Єлени»)

zə nə avɛs ni ɛsprit ni paŋser ni ɛrɛlə (П'єр де Ронсар, «Перша книга сонетів до Єлени»)

XVII — кінець XIX ст.

siləŋsijøzəmaŋt a lə aŋglə də ynə pjɛrə (Теофіль Готьє, «Лев із цирку»)

nə aŋtaŋt dəsaŋdrə a lɥi kə œ̃r tɛŋtəmaŋt lwɛŋtɛŋ (Стефан Малларме, «Дзвонар»)

milə paŋses dœrment krizalidəs fynɛbrəs (Шарль Бодлер, «Квіти зла»)

lə bœnœr ɛt a vus mizerikœrdijø (Альфред де Монвьян, «Наш Господь Ісус Христос»)

Після XIX ст.

tɛŋrənt lœr kyltə rɛspɛktaŋt la fœrmə pyrə (Поль Верлен, «Оди на її честь»)

nə aŋtaŋs ty pas daŋs lə infini batrə lœrs ɛləs (Грег Фернан, «Політ ангелів»)

aŋpanafɛ də ɛŋdɛpaŋdaŋsə ɛ də fraŋʒizə (Едмон Ростан, «Сірано де Бержерак»)

Завдання 1. Окрім віршів типу А у КВ існують вірші й інших типів, приміром типу D. Ось приклад вірша типу D:

kə il nə mə plɛzə ɛ si nə ɛ pas aŋviə (П'єр де Ронсар, «Любовні вірші»)

Визначте, що характеризує вірші типу А незалежно від епохи.

Завдання 2. Реформа кінця XIX ст. скасувала одне з правил, якому раніше підпорядковувалися вірші типу А. Сформулюйте це правило.

Завдання 3. Реформа XVII ст. запровадила нове правило, що не має стосунку до структури вірша, а стосується лише його милозвучності. Цього правила не додержано в жодному з

прикладів із першої групи рядків. Натомість П'єр де Ронсар скоригував рядок із «Нового продовження любовних віршів», щоб він задовольняв це правило:

зə ɛтə œŋ рɛŋ də burgœʎ u venys аrɑ̃dit

Сформулюйте відповідне правило.

Примітка. У транскрипціях звуки **j, ʎ, ʃ, w, ʧ, ʒ, ɲ, ɹ** приголосні, а **y, a, ɛ, ə, œ, ø, ə** — голосні. Наголос у французькій мові падає на останній склад, окрім випадку, коли той містить «слабку» голосну **ə**: тоді наголос падає на передостанній склад.

Нижче подано речення мовою кечуа разом із перекладами українською:

- 1 **Puma ukyanchikkunatatataq mihun.**
Гірський лев їсть наших із тобою овець.
- 2 **Ukyakuna qachuta mihunku.**
Вівці їдять траву.
- 3 **Parata munarqayku.**
Ми з ними любили дощ.
- 4 **Lluglla para wasiykuta kinchawan pakarqan.**
Буря зруйнувала наш із ними будинок разом із парканом.
- 5 **Suwa qullqiykita munan.**
Крадій любить твої гроші.
- 6 **Qurpankukuna mihuykutataq suwanku.**
Їхні гості крадуть нашу з ними їжу.
- 7 **Paywan phawarqanku.**
Вони бігли разом із ним.
- 8 **Lluglla para qankunatatataq achhuykun.**
Буря наближається до вас.
- 9 **Qurpawan chinkani.**
Я щезаю разом із гостем.

Завдання 1. Перекладіть українською мовою:

- 10 **Qanta munani.**
- 11 **Kinchaykitataq wasinwan pakanku.**
- 12 **Qurpankukuna paywan suwanku.**

Завдання 2. Перекладіть мовою кечуа:

- 13 Ми з тобою підійшли до них.
- 14 Його крадій краде.
- 15 Гість щез разом із грішми.
- 16 Йому подобається наша з тобою гонитва.
- 17 Гірські леви ламають твій будинок.

Примітка. Кечуа належить до мовної родини кечумара. Цією мовою розмовляють близько 9 мільйонів людей у кількох країнах Латинської Америки.

Нижче подано числівники, записані в науканському діалекті мови азійських ескімосів:

пиңайуның ағвинылык	8
акимёқ атасимың	16
акимёқ мълдугның	17
йуинақ пиңайуның ағвинылык	28
йуинақ пиңайуның атҳанылык	33
йуинақ акимёқ мълдугның	37
мълдум ипё атасиқ	41
мълдум ипё талымат	45
мълдум ипё қулмың	50
мълдум ипё мълдугның атҳанылык	52
ситамам ипё ағвинылык	86
ситамам ипё қулдудутңылнуқ	89
ситамам ипё атҳанылык	91
талымат ипё йуинадудутңылнуқ	119
қулым ипё пиңайут	203
қулым ипё йуинадудутңылнуқ	219
акимёғым ипё ситамам	304
акимёғым ипё мълдугның атҳанылык	312

Завдання. Заповніть пропуски у прикладах, а також запишіть їх цифрами:

акимёдудутңылнуқ + ? = йуинақ мълдугның

? + талымат = йуинақ

? + ситамам = пиңайум ипё

? + ағвинылык = пиңайуның атҳанылык

? + йуинақ қулмың = талымат ипё

Примітка. Науканський діалект належить до ескімосько-алеутської родини. На ньому розмовляють до 50 людей у двох селищах в Росії. Літери **ғ**, **қ**, **ң**, **ҳ** позначають особливі приголосні звуки.